

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเยาวชนชาวเขาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง		
ชื่อผู้เขียน	นายอิทธิพล เหมหงษ์		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แต่งจวง	ประธานกรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	กรรมการ	
	อาจารย์วิสุทธิ์ วานิช	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเยาวชนชาวเขาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางสังคมของเยาวชนชาวเขาและศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเยาวชนชาวเขาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย บาทหลวง ชิสเตอร์ พี่เลี้ยงและเยาวชนชาวเขาที่มาอาศัยอยู่ในหอพักโรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยสรุปว่า สภาพสังคมและครอบครัวของเยาวชนส่วนใหญ่ยากจน มีอาชีพด้านเกษตรกรรม พึ่งพาอาหารจากป่าและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีการพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือกัน และกันภายในชุมชนและในหมู่บ้านมิตร มีการเคารพนับถือผู้อาวุโส เชื้อถือผี และมีพิธีกรรมเป็นกลไกในการควบคุมพฤติกรรม อย่างไรก็ตามในช่วง 10 – 15 ปีที่ผ่านมา ได้มีกระแสวัฒนธรรมความเชื่อจากนอกชุมชนแพร่เข้าไปในชุมชนในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น การเข้าไปขององค์กรของรัฐ ศาสนา และมีการคมนาคมสะดวกขึ้น ทำให้เยาวชนจำนวนมากออกเดินทางไปทำงานนอกชุมชนและได้นำเอาวิทยุ โทรทัศน์ เข้าไปสู่ชุมชน ทำให้กระตุ้นให้คนในชุมชนมองเห็นความเจริญจากภายนอกอย่างกว้างขวาง การศึกษาวิถีชีวิตของเยาวชนชาวเขาจำนวน 10 คน ที่เข้ามาอยู่โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ ทำให้พบข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า เยาวชนเหล่านี้ได้มีระยะเวลาของการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ กล่าวคือ ภายได้บริบทที่เปลี่ยนไป มีเพื่อนใหม่ กติกาใหม่ ความเชื่อแบบใหม่ ภายได้การควบคุมดูแลของครู บาทหลวง และชิสเตอร์แทนผู้ปกครอง ญาติพี่น้องและ

ผู้อาวุโส ประกอบกับได้มีโอกาสศึกษาต่อสูงขึ้น มีงานทำ มีรายได้ของตนเอง และมีความเป็นตัว
ของตัวเองมากขึ้น ทำให้เยาวชนเหล่านี้ต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมวัฒนธรรมและระบบเศรษฐกิจ
แบบใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนจะพยายามพูดภาษาไทยให้คล่อง เรียนรู้มารยาทและการทำ
ความเคารพ เพื่อจะได้หางานทำง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามภายใต้กติกาของการรักษาวัฒนธรรม
การแต่งกายที่โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่กำหนดไว้ เยาวชนชาวเขาจึงต้องแต่งกายตามเผ่าพันธุ์
ในวันสำคัญๆ

Thesis Title	Life Style Changes of the Hill Tribe Youth Living in Urban Communities	
Author	Mr.Ittipol Hemhong	
M.Ed.	Nonformal Education	
Examining Committee	Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang	Chairman
	Assoc.Prof.Dr.Anurak Punyanuwat	Member
	Lect.Visut Vanich	Member

Abstract

This thesis was aimed at examining the social context of hill tribe youth living in urban communities and their life style changes economically, socially and culturally. The study, qualitative in nature, was made possible via interviews and both participant and nonparticipant observations. Key informants comprised Fathers and Sisters, hostel chaperons and 10 hill tribe youth staying at the Sacred Heart School Hostel.

The study found that most of the hill tribe youth came from poor families with agriculture-related occupational background and mainly relying on forest and natural water sources-based foods. Such families were typically interdependent and mutually supportive both within the community and among kins, respecting the elderly and workshipping spirits as well as relying on ceremonies and rituals as social behavior control mechanisms. However, in the past 10-15 years, hill tribe communities were found to have been folded with/by external culture and beliefs such as the coming in of public, private and religious organizations. Moreover, communications and transportation means were more available thus facilitating a large number of youth's outbound movement as well as the influx into communities of radios, televisions and other mass communication media. Therefore, community members became more and more exposed to what was actually going on outside their communities. The in-depth study of those 10 hill tribe youth's ways of life revealed that overtime and given the new context, new friends, new rules and new beliefs under the guidance and supervision of teachers, Fathers and Sisters who served as surrogate parents, relatives and community elderly persons plus increased further education opportunities, increased independence and self-acquired and generated employment and income, hill tribe youth were found to have been able to slowly but progressively adjust themselves to the new social, economic and cultural milieus. Specifically, they tried hard to speak Thai Fluently, learn social etiquette and manners in order to find jobs more easily. However, bound by the Sacred Heart School dress code designed to preserve and conserve dress culture, hill tribe youth at the School had to wear their unique tribal costumes on important days and during important occasions